

Minister - Członek Rady Ministrów Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Jan Grabiec

DSP.INT.4610.1223.2024
Warszawa, 07 stycznia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację o numerze K10INT5829, złożoną przez Pana Posła Janusza Cieszyńskiego w sprawie *Instytutu Pokolenia i Instytutu De Republica*, proszę przyjąć poniższe informacje.

Proces likwidacji obu Instytutów został zakończony z dniem 30 czerwca 2024 r., na podstawie zarządzeń nr 20 i 21 Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 marca 2024 r. w sprawie likwidacji Instytutów, odpowiednio Pokolenia oraz De Republica.

Jeszcze przed postawieniem Instytutów w stan likwidacji organy kontroli negatywnie oceniały zarówno wykonanie ich planów finansowych, jak i planów działalności. Wskazywały, że wydatki związane z utrzymaniem Instytutów były niewspółmierne do efektów działalności tych jednostek. Koszty utrzymania oraz wynagrodzenia pracowników były wysokie, a zasoby i potencjał na tyle ograniczone, że do realizacji zadań statutowych - w tym do prowadzenia działalności wydawniczej i dokumentacyjnej - w niewielkim zakresie wykorzystywano potencjał pracowników Instytutów i konieczne było angażowanie podmiotów zewnętrznych. Nieprawidłowości stwierdzone m.in. przez NIK dotyczyły w szczególności zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami oraz z osobami z zewnątrz na realizację zadań zbieżnych z zakresem działania komórek organizacyjnych, zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami z naruszeniem ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych czy niezgodnego z przepisami prowadzenie ksiąg rachunkowych.

W trakcie procesu likwidacji Instytutów zidentyfikowano szereg kolejnych nieprawidłowości. W ich następstwie złożono wobec byłych pracowników Instytutów zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstw. Obejmowały one czyny nieuprawnionego zaciągania zobowiązań finansowych, przekroczenia uprawnień w celu uzyskania korzyści majątkowej, a także prowadzenia ewidencji finansowo - księgowej niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz polityką rachunkowości. Wystąpiono do sądów powszechnych z pozwami przeciwko byłym pracownikom Instytutów oraz podmiotowi gospodarczemu o zapłatę. Zawiadomiono Okręgowe Izby Radców Prawnych o podejrzeniu popełnienia deliktów dyscyplinarnych wobec byłych radców prawnych Instytutów.

Jednym z obszarów, w ramach którego stwierdzono nieprawidłowości była kwestia nabywania i dysponowania autorskimi prawami majątkowymi. Instytuty nie posiadały wymaganych przepisami prawa wyodrębnionych zbiorów umów nabycia praw autorskich, nie prowadziły ewidencji wartościowo-ilościowej nabytych praw, co było niezgodne z przepisami ustawy o rachunkowości oraz polityką rachunkowości. Aktualnie trwają prace związane z ustaleniem sposobu umożliwiającego dokonanie wyceny autorskich praw majątkowych nabytych przez Skarb Państwa, w celu ujęcia tych praw w ewidencji wartości niematerialnych i prawnych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Z chwilą dokonania wyceny autorskich praw majątkowych możliwe będzie podjęcie stosownych decyzji co do dalszego dysponowania tymi prawami.

W trakcie procesu likwidacji zostały poniesione wydatki związane z drukiem publikacji. W toku czynności likwidacyjnych nie zidentyfikowano przypadków poniesienia wydatków na druki materiałów, które ostatecznie nie zostały wydane. W czasie działalności Instytutów wydanych drukiem zostało 23398 egzemplarzy wydawnictw, z których 2192 rozdysponowane zostały przez Instytuty odpłatnie, a 15440 nieodpłatnie. Na dzień zakończenia likwidacji Instytutów pozostawało 7958 egzemplarzy wydawnictw nieupowszechnionych przez Instytuty. Wydane publikacje po zakończeniu likwidacji Instytutów przejęte zostały przez Skarb Państwa – Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, poddane przeliczeniu i zabezpieczone. Obecnie trwają prace związane z rozwiązaniami prawnymi, umożliwiającymi ich dalszą dystrybucję.

Na dzień otwarcia likwidacji Instytutu Pokolenia, tj. 4 marca 2024 r., zatrudnionych było 26 pracowników. Na dzień otwarcia likwidacji Instytutu De Republica, tj. 4 marca 2024 r., zatrudnionych było 26 pracowników.

W Instytucie De Republica zwolnieniami objęto wszystkich pracowników (26 osób). W ramach likwidacji i zakończenia działalności Instytutu, zrealizowano zwolnienia grupowe na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2024 r. poz. 61). Z pozostałymi osobami zatrudnionymi po dniu 4 marca 2024 r., stosunki pracy wygasły z dniem 30 czerwca 2024 r.

W Instytucie Pokolenia zwolnieniami objęto również wszystkich pracowników (26 osób). W ramach likwidacji i zakończenia działalności Instytutu, zrealizowano zwolnienia grupowe na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. z 2024 r. poz. 61).). Z pozostałymi osobami zatrudnionymi po dniu 4 marca 2024 r., stosunki pracy wygasły z dniem 30 czerwca 2024 r.

W Instytucie De Republica w likwidacji po dniu 4 marca 2024 r. zatrudniono łącznie 5 osób na 1,75 etatu, w tym: dwie osoby po 0,5 etatu zatrudniono w marcu 2024 r., dwie osoby zatrudniono od 1 kwietnia 2024 r. w wymiarze po 0,25 etatu każda, jedną osobę w wymiarze 0,25 etatu od 12 kwietnia 2024 r. do 31 maja 2024 r. Zadania zatrudnionych pracowników wynikały z zakresu nałożonych konkretnych zadań, poleceń i decyzji zarządczych likwidatora, obejmujących czynności niezbędne do przeprowadzenia likwidacji, a wynikające z decyzji Prezesa Rady Ministrów o likwidacji jednostki oraz przyjętego harmonogramu czynności likwidacyjnych.

W Instytucie Pokolenia w likwidacji po dniu 4 marca 2024 r. zatrudniono łącznie 4 osoby na 1,5 etatu, w tym: dwie osoby po 0,5 etatu zatrudniono w marcu 2024 r., dwie osoby zatrudniono od 1 kwietnia 2024 r. w wymiarze po 0,25 etatu każda. Zadania zatrudnionych pracowników wynikały z zakresu nałożonych konkretnych zadań, poleceń i decyzji

zarządczych likwidatora, obejmujących czynności niezbędne do przeprowadzenia likwidacji, wynikające z decyzji Prezesa Rady Ministrów o likwidacji jednostki oraz przyjętego harmonogramu czynności likwidacyjnych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że nadal trwają prace nad ustaleniem osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości ujawnione w toku likwidacji, a w przygotowaniu są kolejne zawiadomienia do prokuratury, a także wystąpienia do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych.

Z wyrazami szacunku

Jan Grabiec

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/